

შეფასებისა და გამომცდების
ეროვნული ცენტრი

Ընդհանուր ունակությունների թեստ

Հրահանգ

Ձեր առջև քննական թեստի էլեկտրոնային բուկլետն է:

Թեստը բաղկացած է երկու՝ բանավոր և մաթեմատիկական մասերից:

Յուրաքանչյուր մասը պարունակում է 40 առաջադրանք: Ամեն մի առաջադրանքին կցված է չորս ենթադրական պատասխան, որոնցից միայն մեկն է ճիշտ:

Թեստի յուրաքանչյուր մասի վրա աշխատելու համար տրվում է 1 ժամ և 35 րոպե:

Ուշադրությամբ ընթերցեք յուրաքանչյուր առաջադրանքի հրահանգը, լավ ըմբռնեք, թե ինչ է պահանջվում առաջադրանքը կատարելիս, և այնուհետև ընտրեք պատասխանը:

Թեստի առավելագույն միավորն է 80:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Բանավոր մաս

Տրամաբանություն

Այս տեսքի առաջադրանքները տարբերվում են միմյանցից նախնական տվյալների և կատարվելիք եզրակացությունների տեսակետից: Այդ պատճառով առանձնահատուկ ուշադրություն դարձրե՛ք հատկապես հարցին, որն ուղեկցում է յուրաքանչյուր առաջադրանքին, և տրված տարբերակներից ընտրե՛ք համապատասխան պատասխանը:

Որոշ հարցերին պատասխանելը կհեշտացնի տվյալների պատկերումը գծագրի կամ դիագրամի ձևով:

1. Տրված է.

- միայն մեծահարուստ մարդիկ են բնակվում քաղաքից դուրս:
- Միայն քաղաքից դուրս բնակվող մարդիկ են կրում ակնոց:

Ո՞ր եզրակացությունն է բխում տրված նախադրյալներից:

ա) Բոլորը, ովքեր կրում են ակնոց, մեծահարուստ են,

բ) գոյություն չունի մեծահարուստ մարդ, որը կրում է ակնոց,

գ) գոյություն չունի քաղաքից դուրս բնակվող մարդ, որը մեծահարուստ է,

դ) բոլոր մեծահարուստ մարդիկ բնակվում են քաղաքից դուրս,

ե) ոչ մի մեծահարուստ մարդ չի կրում ակնոց:

2. Մարգահրապարակում տարբեր գույնի վերնաշապիկներով շրջանաձև կանգնած է հինգ ֆուտբոլիստ: Սպիտակ վերնաշապիկովը կանգնած է կանաչ վերնաշապիկովի կողքին, սև վերնաշապիկովը՝ դեղին վերնաշապիկովի կողքին, դեղին վերնաշապիկովը՝ կարմիր վերնաշապիկովի կողքին:

Ստորև թվարկածներից ո՞րն է **անհնար**:

- ա) Կանաչ վերնաշապիկովը կանգնած է սև վերնաշապիկովի կողքին,
- բ) սպիտակ վերնաշապիկովը կանգնած է սև վերնաշապիկովի կողքին,
- գ) կարմիր վերնաշապիկովը կանգնած է սև վերնաշապիկովի կողքին,
- դ) կանաչ վերնաշապիկովը կանգնած է կարմիր վերնաշապիկովի կողքին,
- ե) սպիտակ վերնաշապիկովը կանգնած է կարմիր վերնաշապիկովի կողքին:

3. Վրաստանի արգելանոցներում աճում են թխկենու, կաղնու և ընկուզենու ծառեր: Դրա հետ միասին հայտնի է.

- եթե այս արգելանոցում աճում է կաղնի, ապա այդտեղ աճում է նաև ընկուզենի:

Ստորև թվարկածներից ինչպիսի՞ արգելանոց չէր հանդիպի Վրաստանում:

- ա) Արգելանոց, որտեղ միայն կաղնի և ընկուզենի են աճում,
- բ) արգելանոց, որտեղ միայն թխկենի և կաղնի են աճում,
- գ) արգելանոց, որտեղ միայն ընկուզենի է աճում,
- դ) արգելանոց, որտեղ բոլոր երեք տեսակի ծառեր են աճում,
- ե) արգելանոց, որտեղ միայն թխկենի է աճում:

4. Տրված է.

- գոյություն ունեն նսկեգոյն ձկներ:
- Բոլոր նսկեգոյն ձկները միայն ջրաբույսերով են սնվում:
- Յուրաքանչյուր ձկան համար, որը միայն ջրաբույսերով է սնվում, անհրաժեշտ է տաք ջուր:

Ստորև թվարկածներից ո՞րը կարող է սխալ լինել, եթե տրված դրույթները ճշմարիտ են:

- ա) Բոլոր նսկեգոյն ձկներին անհրաժեշտ է տաք ջուր,
- բ) գոյություն ունի նսկեգոյն ձուկ, որին անհրաժեշտ է տաք ջուր,
- գ) ոչ մի ձուկ, որին նույնպես անհրաժեշտ չէ տաք ջուր, նսկեգոյն չէ,
- դ) գոյություն չունի նսկեգոյն ձուկ, որին նույնպես անհրաժեշտ չէ տաք ջուր,
- ե) գոյություն ունի ձուկ, որը նսկեգոյն չէ և որին նույնպես անհրաժեշտ է տաք ջուր:

5. Կենտրոնական և Հարավային Ամերիկայի երկրները այսօրվա դրությամբ սրճի խոշորագույն արտահանողներն են աշխարհում: Վերջին տարիներին այս տարածաշրջանում տարածվեց բույսերի մակաբույծ՝ գուդափշուտա սունկը, որն այն դեպքում, եթե հյուրընկալող բույսը չի կարողանում ընկալել նրան, ներխուժում է սրճի տերևների և հատիկի մեջ և վնասում է: Գիտնականները ենթադրում են, որ **այս մակաբույծն ունի ներքին ուժ ամբողջությամբ ոչնչացնելու սրճի արտադրությունը:**

Թվարկածներից ո՞րն է **կասկածի տակ դնում** գիտնականների այս ենթադրությունը:

- ա) Գուդափշուտա սնկի մոտ առաջացավ կենսաքիմիական կամուֆլյաժի (գույնի փոփոխություն) ձև և այն պատճառով, որ տեսակից տեսակ բույսերի իմունային համակարգը կարող է փոփոխվել, բույսի մեջ ներխուժելու սնկի «ռազմավարությունը» յուրահատուկ է դառնում,
- բ) գուդափշուտայի ներխուժման պատճառով սրճի տերևները չեն կարողանում արդյունավետ ֆոտոսինթեզ, ինչը խոչընդոտում է բույսի ծաղկման և պտղի հասունացման գործընթացը,
- գ) այսօրվա դրությամբ որպես թեյի հայրենիք հայտնի Յեյլոնը, մի ժամանակ աշխարհում սրճի խոշորագույն արտահանող էր, բայց սրճի տերևների մակաբուծական հիվանդությունը այս մշակաբույսը այնտեղ լրիվությամբ ոչնչացրեց,
- դ) հետազոտողները կարողացան այնպիսի գեներ բացահայտել, որոնք բարելավում են սրճի բույսի ունակությունը ճանաչելու մակաբույծին և ակտիվացնելու պաշտպանական մեխանիզմները,
- ե) վերջերս գիտնականները հայտնաբերեցին նոր տեսակի սուրճ՝ ստենոֆիլիա, որը հին տեսակների համեմատությամբ, ավելի լավ է հարմարվում կլիմայի փոփոխություններին:

Նախադասությունների լրացում

Տրված են նախադասություններ, որոնցում բաց են թողնված մի քանի բառեր: Բաց թողնված բառերը նախադասության մեջ նշված են գծիկներով: Մի գծիկը երբեմն մեկ բառ, իսկ երբեմն՝ մի քանի բառ է նշանակում:

Ենթադրական պատասխանների յուրաքանչյուր տարբերակ պարունակում է բառերի խումբ, որի մասերը միմյանցից շեղ (/) գծիկներով են սահմանազատված: Ընտրե՛ք պատասխանի այն տարբերակը, որի յուրաքանչյուր մասը հաջորդաբար տեղադրելով համապատասխան բաց թողնված տեղերում, կստացվի իմաստով արդարացված նախադասություն:

6. ——— ժամանակ, երբ մենք ——— կանգնեցնել անարդարությունը, ——— կլինի ժամանակ, երբ մենք ——— :

ա) Երբեք չի գա / անգոր կլինենք/ որովհետև գոնե մեկ անգամ / չենք կարողանա բողոք արտահայտել

բ) Երբեք չի գա / կկարողանանք / որովհետև միշտ / կկարողանանք բողոք արտահայտել

գ) Կարող է գալ / կկարողանանք / բայց երբեք / կկարողանանք բողոք արտահայտել

դ) Կարող է գալ / անգոր կլինենք / բայց երբեք / չենք կարողանա բողոք արտահայտել

7. Հեղինակը ——— այնքանով, որքանով նրանց միջոցով ——— իր մտքերը, բայց հեղինակի և գործող անձանց միջև գոյություն ունի որոշակի ———, որովհետև հեղինակը ——— միմյանցից միանգամայն տարբերվող գործող անձանց՝ հանճարի և տգետի, գերու և բռնակալի՝ մտքերը:

- ա) նույնականացնում է սեփական անձը գործող անձանց հետ / չի հաղորդում / մոտիկություն նույնպես / համարժեք է հաղորդում
- բ) օտարացած է գործող անձանցից / ճշգրտորեն հաղորդում է / մոտիկություն նույնպես / համարժեք չի հաղորդում
- գ) նույնականացնում է սեփական անձը գործող անձանց հետ / ճշգրտորեն հաղորդում է / տարածություն նույնպես / համարժեք է հաղորդում
- դ) օտարացած է գործող անձանցից / չի հաղորդում / տարածություն նույնպես / համարժեք չի հաղորդում

8. Դեկարտը գտնում էր, որ ———: Նրա կարծիքով, ——— նոր իրավիճակներում խնդիրը լուծելու ունակություն է պահանջում: ———, այս տեսակետը ——— կենդանիների վրա կատարված փորձաքննությունները. Վոլֆգանգ Կելլերի հետազոտությունում կապիկը ——— ճանապարհով՝ դասավորում է արկղները միմյանց վրա և հասնում է ադամաթզին (բանանին):

- ա) ի տարբերություն մարդկանց, կենդանիները զուրկ են մտածելու ունակությունից / մտածողությունը ընդհանուր ոչինչ չունի բնագրի հետ, ի տարբերություն այս վերջինի, մտածողությունը / Թեն / կասկածի տակ են դնում / կարողանում է ադամաթուզը (բանանը) գտնել միանգամայն նորովի
- բ) մարդկանց նման, կենդանիների մոտ նույնպես հանդիպում է մտածողության սաղմ / մտածողությունը, բնագրի նման / Թեն / կասկածի տակ են դնում / կարողանում է ադամաթուզը (բանանը) գտնել միանգամայն նորովի
- գ) ի տարբերություն մարդկանց, կենդանիները զուրկ են մտածելու ունակությունից / մտածողությունը ընդհանուր ոչինչ չունի բնագրի հետ, ի տարբերություն այս վերջինի, մտածողությունը / Իսկապես / հաստատում են / կարողանում է ադամաթուզը (բանանը) գտնել միանգամայն նորովի
- դ) մարդկանց նման, կենդանիների մոտ նույնպես հանդիպում է մտածողության սաղմ / մտածողությունը, բնագրի նման / Իսկապես / հաստատում են / չի կարողանում ադամաթուզը (բանանը) գտնել նորովի

9. Ոչինչ չկա տրամաբանորեն հակասական հնարավորությունում, որ մարդը կամ այլ էակ վերապրի ցավ և այն չարտահայտի համապատասխան տիպիկ գործողությամբ: — , կարող ենք ենթադրել, որ վարքի և մտավոր վիճակի միջև կապերը — : Որոշակի վարքը — կարող է — :

- ա) Հետևաբար, / միշտ չէ, որ միանշանակ են / հաճախ / նշանակել բոլորովին այլ մտավոր վիճակ, քան այն առաջին հայացքից երևում է
- բ) Հետևաբար, / միշտ միանշանակ են / միայն հազվագյուտ դեպքում / նշանակել բոլորովին այլ մտավոր վիճակ, քան այն առաջին հայացքից երևում է
- գ) Չնայած դրան, / միշտ չէ, որ միանշանակ են / հաճախ / նշանակել ճիշտ այն մտավոր վիճակը, որը իրականում վերապրում է այս էակը
- դ) Չնայած դրան, / միշտ միանշանակ են / միայն հազվագյուտ դեպքում / նշանակել ճիշտ այն մտավոր վիճակը, որը իրականում վերապրում է այս էակը

Ընթերցած տեքստի վերախմաստավորում

Ուշադրությամբ ընթերցե՛ք և վերախմաստավորե՛ք տեքստը: Յուրաքանչյուր հարցի ենթադրական պատասխաններից ընտրե՛ք այն տարբերակը, որը արդարացված է տրված տեքստի համաձայն:

Այս կամ այն հարցին պատասխանելու համար հնարավոր է անհրաժեշտ լինի տեքստին վերադառնալ, համապատասխան հատվածը կրկին ընթերցել և նորից անցնել հարցին: Դա կհեշտացնեք ինչպես տեքստի, այնպես էլ յուրաքանչյուր հարցի վերջում տրված համապատասխան նշումների վրա «սեղմելով»:

I Ամերիկյան ազատությունը, բոլոր այլ սկզբունքների հետ միասին, հիմնված է մարդու անձնական ազատության գաղափարի վրա: „We the People of the United States...“ – „Մենք՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ժողովուրդս...“ – Ճիշտ այս բառերով է սկսվում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Սահմանադրությունը, ինչը ընդգծում է իր քաղաքացիների համոզմունքը, որ պետության իշխանության աղբյուրը միայն և միայն ժողովուրդն է: Այս բառերը նույնպես՝ „A More Perfect Union“ – «Առավել լիակատար միասնություն» – ԱՄՆ-ի Սահմանադրության առաջին իսկ պարբերությունում հանդիպում է որպես գաղափար, որն արտահայտում է ժողովրդի ձգտումը դեպի լիակատարություն, դեպի պետության զարգացում: Ճիշտ այս գաղափարների արտահայտությունն է **ջազ** երաժշտական ժանրը:

II Ջազի հիմքերը Ամերիկայում տարածված եկեղեցական օրհներգներում՝ սպիրիչուելսներում պետք է որոնենք: Ջազի ձևավորման գործընթացում նշանակալից էին նաև հանրահայտ օպերային արիաները և, ինչ ասել է պետք, աֆրիկյան բազմազան ռիթմերը: Ազատ ջազի հայրենիք համարվում է **Նոր Օռլեանը**: Այն ԱՄՆ-ի միակ մեծ քաղաքն էր, որի ֆրանսիական մշակույթի վրա հիմնված բարձր հասարակությունը բարոյականության, զվարճության կամ երաժշտության հարցերում սահմանափակված չէր բրիտանական խիստ, պուրիտանական գաղափարներով: Այս քաղաքում աֆրոամերիկացիները ավելի լավ պայմաններում էին ապրում՝ բնակելի թաղամասերը նվազ էին սեգրեգացված (անջատված) և սևամորթ փոքրերը սովորում էին սպիտակամորթների հետ միասին: Նոր Օռլեանում, Հարավի մեծ նավահանգստային քաղաքում, բոլոր ցեղի ծովայիններ էին միախառնվում: XVIII դարի երկրորդ կեսից Նոր Օռլեանում աֆրոամերիկյան գերիները հավաքվում էին տոնավաճառում, որը ավելի ուշ Կոնգոյի հրապարակ անվանվեց (գերիների մեծամասնությունը Արևմտյան Աֆրիկայից և Մեծ Կոնգոյի ավազանից էր): Այստեղ տեղի էր ունենում աֆրիկական պարերի փառասոն:

Անցնել հարցերին. [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#)

III Ավելի ուշ եվրոպական ծագման ամերիկացիները ոչ միայն հավանություն էին արտահայտում աֆրոամերիկյան երաժշտության նկատմամբ, այլև երկրպագում էին այդպիսի երաժշտության կատարողներին: Ճիշտ այս թաղամասում ծնվեց Լուիս Արմստրոնգը, ով 16 տարեկան հասակում արդեն հանրահայտ երաժիշտ դարձավ: Առաջին համաշխարհային պատերազմի հետ կապված իրադարձությունների հետևանքով շատ երաժիշտներ մնացին առանց աշխատանքի: Նրանցից շատերը, այդ թվում Լուիս Արմստրոնգը, բնակության համար տեղափոխվեցին Չիկագո: Նոր Օռլեանից ջազը ուղղորդվեց Միսիսիպի գետով և Ամերիկայի հյուսիսային նահանգներում, իսկ առանձնապես Չիկագոյում ձեռք բերեց հանրաճանաչություն:

IV Ջազում տարբերվող երաժիշտներ սկսում են երաժշտական երկխոսություն, հարաբերություններ: Ժողովրդավարության գաղափարը ջազում լավ է երևում՝ ամբողջ բենդը յուրաքանչյուր անդամին տալիս է հնարավորություն նվագարանով ասելու իր ասելիքը: Իսկ ասելիքը երբեք գրված չէ: Դրա սկզբունքը ճիշտ այն է, որ մեկնաբանությունը լինի նույն բոպեին երաժշտի սրտից բխած մեղեդի: Համապատասխանաբար ջազը երաժշտության ամենաանկեղծ ժանրն է: Ջազբենդերում գոյություն ունի երաժշտական ազատության զարմանալի զգացում, ինչը դրսևորվում է իմպրովիզացիաներում և սոլո ելույթներում:

V Ջազային ստեղծագործությունները ստեղծվում են կատարելիս և նույն տեսքով երբեք չեն կրկնվում: Ջազում անմիջականորեն կատարողն է ստեղծում երաժշտությունը կամ նա երգահանի հետ համահեղինակ է: Եթե դասական երաժշտությանը բնութագրական է հավատարմությունը նոտային ձայնագրության նկատմամբ և այստեղ մեկնաբանությունը և նվագակցողը երկրորդական են, ջազային պերֆորմանսը ինտերակցիայի և համագործակցության արտադրանք է, որում ուշադրությունը կենտրոնացած է կատարողի վրա, որի տրամադրվածությունից, փորձից կամ այլ կատարողից կախվածության համաձայն, կարող է փոխվել մեղեդին, հարմոնիան (ներդաշնակությունը) և մետրը:

VI Ջազը ամերիկյան մշակույթում, դարձավ անհատականության, ժողովրդավարության և ինկլյուզիվության խորհրդանիշ: Իսկ այս ամենին հետևեց նաև անձամբ աֆրոամերիկացիների իրավունքների ճանաչումը: Ջազը առանձնահատուկ երևույթ է երաժշտական աշխարհում: Այն նշանակալիորեն փոխեց պատկերացումները ոչ միայն երաժշտության, այլև մարդկային հարաբերությունների մասին:

Անցնել հարցերին. [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#)

10. Ի՞նչ գործառույթ ունեն Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Սահմանադրությունից բերված արտահայտությունները տեքստի I պարբերությունում:

- ա) Այս բառերով ծանոթանում ենք այն գաղափարների հետ, որոնք դրվեցին շատ երաժշտական ժանրերի հիմքում,
- բ) այս բառերը ակնհայտ են դարձնում ամերիկացիների պատկերացումները ազատության, մարդու և հասարակության զարգացման մասին,
- գ) այս բառերով ծանոթանում ենք ԱՄՆ-ի քաղաքացիների տեսակետներին պետության իշխանության առաջին քայլերի մասին,
- դ) այս բառերը ակնհայտ են դարձնում, թե ինչ կախվածություն է վերաբերմունք է ԱՄՆ-ի քաղաքականության և մշակույթի միջև:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

11. Ստորև թվարկածներից ո՞ր բացատրությունը արդարացված **չէ**:

Նոր Օղևանը դարձավ ջազի հայրենիք, ինչին նպաստեց այն իրավիճակը, որ այս քաղաքում.

- ա) աֆրոամերիկացիները հնարավորություն ունեին Կոնգոյի հրապարակի վրա սիստեմատիկաբար կատարելու իրենց ազգային պարերը և երգերը,
- բ) աֆրոամերիկացիները ավելի լավ պայմաններում էին ապրում, դրա հետ միասին սևամորթները նվազ չափով էին առանձնացված սպիտակամորթներից,
- գ) ֆրանսիական մշակույթով դաստիարակված բարձր հասարակությունը սահմանափակված չէր դոգմատիկ մտածողությամբ,
- դ) հանրահայտ էին եկեղեցական օրհներգները՝ սպիրիչուելսները, օպերային երաժշտությունը և աֆրոամերիկյան երգերը:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

12. „Նոր Օրէանից ջազը ուղղորդվեց Միսիսիպի գետով“ արտահայտությունը նկատառում է, որ.

- ա) Միսիսիպիի հյուսիսային մասի շրջակայքում բնակվող եվրոպական ծագման ամերիկացիները երկրպագում էին աֆրոամերիկացիների երաժշտությունը,
- բ) առանց աշխատանքի մնացած երաժիշտները բնակության համար տեղափոխվեցին Չիկագո, այդ թվում ջազային երաժշտության հայտնի կատարող Լուիս Արմստրոնգը,
- գ) Հարավի մեծ նավահանգստային քաղաքում ձևավորված ջազային երաժշտությունը հետզհետե Միսիսիպի գետի հարակից հյուսիսային նահանգներում նույնպես դարձավ հանրաճանաչ,
- դ) նավահանգստային քաղաքից տարբերվող ծագման և մշակույթի ժողովուրդը ավելի ուշ բնակվելու տեղափոխվեց Միսիսիպիի գետաբերանի կողմը:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

13. Թվարկածներից ո՞րը այն յուրահատուկ նշանը չէ, որն առանձնացնում է ջազը դասական երաժշտությունից:

- ա) Երաժշտական ստեղծագործությունները ստեղծում է երգահանը և կատարողը դրա համահեղինակն է, դրա հետ միասին երաժշտին սուլո ելույթներում տրվում է մեկնաբանության և իմպրովիզացիայի հնարավորություն,
- բ) Երաժիշտը մանրամասն ճշգրտությամբ հետևում է նոտային ձայնագրությանը և նրա համար երկրորդական է ասելիքի անհատական մեկնաբանությունը և իմպրովիզացիան,
- գ) տարբեր երաժշտական մշակույթի ներկայացուցիչները սկսում են երաժշտական երկխոսությունը, հարաբերությունը, իսկ ասելիքը նախօրոք գրված չէ, իմպրովիզացիան է առաջնային,
- դ) ամբողջ ջազբենդը յուրաքանչյուր անդամի տալիս է ազատություն, նվագարանով արտահայտելու ասելիքը, կարողանալ երաժշտականորեն մեկնաբանել սեփական ապրումները:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

14. XIX դարի սկզբին ԱՄՆ-ում ստեղծվեց ժողովրդական թատերական ներկայացման յուրատեսակ ձև, որն անվանվեց **մինստրելժոու**: Այս շոուն բաղկացած էր կոմիկական բնույթի սկետչերից, պարային կամ երաժշտական ներկայացումներից: Այս բեմադրություններում, հիմնականում խաղում էին սպիտակամորթ դերասաններ, որոնք սև գույնով էին ներկում դեմքը, մարմնավորում էին աֆրոամերիկացիներին և նրանց ներկայացնում էին ծաղրանկարային: Մինստրելժոուում սպիտակամորթ երաժիշտները, երգահանները աֆրիկական երաժշտության հիման վրա ստեղծում էին սեփական երաժշտական ստեղծագործությունները, մինստրելժոուն բազմազան դարձրեց ջազը:

Ի՞նչ առնչություններ են ջազի և մինստրելժոուի միջև:

- ա) Մինստրելժոուում հիմնականում կոմիկական իրավիճակներ էին խաղացվում, աֆրոամերիկացիները ծաղրում էին սպիտակամորթներին, համապատասխանաբար այն չէր կարող նպաստել ջազային երաժշտության զարգացմանը,
- բ) Մինստրելժոուում սպիտակամորթները կատարում էին աֆրոամերիկացիների դերեր և այս ծաղրանկարային ներկայացումները լարում էին իրավիճակը սևամորթների հետ, թեև կոմիկական տարրեր հայտնվեցին նաև ջազային երաժշտության մեջ,
- գ) մինստրելժոուն ներկայացնում էր սպիտակամորթ երաժիշտների ասպարեզը ջազային երաժշտության ձևավորման գործընթացում և ցուցադրում էր հարմոնիկ (ներդաշնակ) հարաբերություններ նրանց և սևամորթների միջև,
- դ) մինստրելժոուում սպիտակամորթ երգահանները սեփական ստեղծագործությունները ստեղծելու համար ինտենսիվ կերպով կիրառում էին աֆրիկական երաժշտության թեմաները, մեղեդիները, ռիթմերը, համապատասխանաբար դա նպաստեց ջազային երաժշտության զարգացմանը:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

15. Ամերիկայում ջազը փոխեց պատկերացումները երաժշտության և մարդկային հարաբերությունների մասին:
Ստորև թվարկածներից ո՞րը չի ամրապնդում այս կարծիքը:

- I. Ամերիկյան մշակույթում ջազը դարձավ անհատականության և ինկլյուզիվության խորհրդանիշ,
- II. ջազային երաժշտության կատարողի տրամադրվածության, թե այլ կատարողի նկատմամբ վերաբերմունքի համաձայն կարող է փոփոխվել մեղեդին, հարմոնիան, մետրը,
- III. ամբողջ ջազբեմը յուրաքանչյուր անդամին տալիս է հնարավորություն, յուրովի արտահայտելու ասելիքը, որի հետևանքով միմյանց երաժշտությունը ի նկատի ունենալը դառնում է երկրորդական:

- ա) Միայն I և II
- բ) Միայն II
- գ) Միայն III
- դ) Միայն II և III

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

Համանուններ

Համանունների տեսակի ստորև տրված առաջադրանքներում կիրառված բառերից մի քանիսը հանդիպում են տեքստում (նման դեպքում բառի կողքին նշված է համապատասխան պարբերությունը): Ուշադրությամբ ընթերցե՛ք, ինչ է պահանջվում յուրաքանչյուր առաջադրանքում և դրանից հետո միայն ընտրեք արդարացված պատասխանը: Առաջադրանքը ճիշտ կատարելու գործում կարող է օգնել տեքստը:

16. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև կա այնպիսի առնչություն, ինչպիսին գույգում է –
գաղափար : ղեկավար կարծիք:

ա) կրեդո (հավատամք) : քաղաքական համոզմունք

բ) տեսակետ : որոշում

գ) հայեցակարգ : ելակետային սկզբունք

դ) կարծիք : ռազմավարական պլան

ե) հիպոթեզ : ապացույց

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

17. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև կա այնպիսի առնչություն, ինչպիսին գույգում է –
երաժշտություն : ջազ:

- ա) սպորտ : եզրափակիչ
- բ) նկարչություն : նատյուրմորտ
- գ) գրականություն : վերնագիր
- դ) գիտություն : հոդված
- ե) արիա : վոկալ

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

18. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև կա այնպիսի առնչություն, ինչպիսին գույգում է –
բարոյականություն : բարոյագիտություն :

- ա) քաղաքակրթության պատմություն : մշակույթ
- բ) գեղարվեստական հոսանք : էսթետիկա
- գ) երաժշտության տեսություն : հարմոնիա
- դ) կեղծ պատկերացումներ : հավատ
- ե) մարդու մտածողություն : փիլիսոփայություն

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

19. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև կա այնպիսի առնչություն, ինչպիսին գույգում է – ինպրովիզացիա : հանպատրաստից (նախօրոք չպատրաստվել):

- ա) մեկնաբանություն : մանրակրկիտ
- բ) քննադատություն : անկողմնակալ
- գ) թարգմանություն : բառ առ բառ
- դ) ուսումնասիրություն : հանգամանորեն
- ե) ապաշխարություն (զղջում) : անկեղծորեն

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

20. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև կա այնպիսի առնչություն, ինչպիսին գույգում է –
պերֆորմանս : ինքնարտահայտում :

ա) ցույց : բազմություն

բ) օլիմպիադա : հաղթանակ

գ) մարմնավորում: կերպարանավորում

դ) շքերթ : տպավորություն

ե)անակնկալ : հաճույք

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

Տրամաբանություն

Այս տեսքի առաջադրանքները տարբերվում են միմյանցից նախնական տվյալների և կատարվելիք եզրակացությունների տեսակետից: Այդ պատճառով առանձնահատուկ ուշադրություն դարձրե՛ք հատկապես հարցին, որն ուղեկցում է յուրաքանչյուր առաջադրանքին, և տրված տարբերակներից ընտրե՛ք համապատասխան պատասխանը:

Որոշ հարցերին պատասխանելը կհեշտացնի տվյալների պատկերումը գծագրի կամ դիագրամի ձևով:

21. Միջազգային արշավախմբի մասին տրված են ճշմարիտ տեղեկություններ.

- Խմբի շատ անդամներ գիտեն գերմաներեն:
- Խմբի շատ անդամներ գիտեն իսպաներեն:
- Գերմաներեն գիտեցող բոլոր անդամները գիտեն նաև անգլերեն:
- Իսպաներեն գիտեցող ոչ մի անդամ չգիտի անգլերեն:

Ստորև թվարկածներից ո՞ր դրույթն է անպայման ճշմարիտ:

- ա) Խմբի բոլոր անդամները, ովքեր գիտեն իսպաներեն, գիտեն նաև գերմաներեն,
- բ) Խմբի բոլոր անդամները, ովքեր գիտեն գերմաներեն, գիտեն նաև իսպաներեն,
- գ) Խմբում չկան գերմաներեն գիտեցողներ, ովքեր չգիտեն իսպաներեն,
- դ) Խմբում կան գերմաներեն գիտեցողներ, ովքեր իսպաներեն չգիտեն,
- ե) Խմբում կան անգլերեն գիտեցողներ, ովքեր իսպաներեն գիտեն:

22. Տրված է.

Այս պատկերասրահում չկա իմպրեսիոնիստների կողմից կատարված ոչ մի նկար:

Ստորև թվարկածներից ո՞ր դրուժն է անպայման սխալ, եթե տրված դրույթը ճշմարիտ է:

- ա) Որոշ նկար, որը չկա այս պատկերասրահում, իմպրեսիոնիստների կողմից չի կատարված,
- բ) որոշ նկար, որը իմպրեսիոնիստների կողմից է կատարված, չկա այս պատկերասրահում,
- գ) որոշ նկար, որը իմպրեսիոնիստների կողմից չի կատարված, այս պատկերասրահում է,
- դ) որոշ նկար, որը այս պատկերասրահում է, իմպրեսիոնիստների կողմից չի կատարված,
- ե) որոշ նկար, որը իմպրեսիոնիստների կողմից է կատարված, այս պատկերասրահում է:

23. Հետազոտության համաձայն, վերջին տարվա ընթացքում աճեց դեռահասների շրջանում համակարգչային խաղերի գործածության ցուցանիշը: **Նշված գործոնով բացատրեցին փորձագետները դեռահասների առաջադիմության նշանակալից վատացումը վերջին տարվա ընթացքում:**

Թվարկածներից ո՞րն է ավելի շատ կասկածի տակ դնում առաջադրանքի պայմանում տրված բացատրության արդարացիությունը:

- ա) Հայտնի է, որ համակարգչային խաղերով տարված դեռահասների մոտ նվազում է լսած բառերը մտապահելու ունակությունը,
- բ) հայտնի է, որ համակարգչային խաղերով տարված դեռահասների մոտ նվազում է ուղեղի այն հատվածների ակտիվությունը, որոնք ինքնավերահսկողության մեխանիզմների համար են պատասխանատու,
- գ) պարզվեց, որ համակարգչային խաղերով տարված դեռահասների քնի տևողությունը օրուգիշերում շատ ավելի պակաս է, քան նրանց հասակակիցների մոտ, ովքեր նման խաղեր չեն խաղում,
- դ) վերջին տարիների ընթացքում համաճարակի պատճառով ուսումնառությունը փոխադրվեց առցանց ռեժիմի, այդ ժամանակաշրջանում աճեցին ծնողների գանգատները դեռահասների ագրեսիվ վարքի կապակցությամբ,
- ե) վերջին տարվա ընթացքում համաճարակի պատճառով ուսումնառությունը փոխադրվեց առցանց ռեժիմի, դպրոցների մեծ մասի մոտ չհայտնվեց սարքին համակարգչային սարքավորանք բոլոր ուսուցիչներին ապահովելու համար:

24. Տրված է.

- իմ սենյակում ոչ մի իր հարմարավետ չէ:
- Իմ սենյակում որոշ իր պատրաստված է փայտից:

Ստորև թվարկածներից ո՞րն է բխում այս երկու դրույթներից:

ա) Փայտից պատրաստված որոշ իր հարմարավետ է,

բ) որոշ հարմարավետ իր փայտից չի պատրաստված,

գ) փայտից պատրաստված որոշ իր հարմարավետ չէ,

դ) իմ սենյակում որոշ իր ոչ հարմարավետ է և ոչ էլ փայտից է պատրաստված,

ե) որոշ իր փայտից է պատրաստված և միևնույն ժամանակ հարմարավետ է, բայց դրանց շրջանում իմ սենյակի իրերը չկան:

25. Դաթոն, Նաթիան, Քեթին և Գիորգին սովորելու ուղևորվեցին եվրոպական տարբեր քաղաքներ. Պրագա, Բեռլին, Վարշավա և Ամստերդամ: Հայտնի է, որ ստորև տրված չորս տեղեկությունից միայն մեկն է ճիշտ:

- Դաթոն ուղևորվեց Ամստերդամ:
  - Քեթին Պրագա չի ուղևորվել:
  - Նաթիան Ամստերդամ չի ուղևորվել:
  - Գիորգին Ամստերդամ չի ուղևորվել:
- Ո՞ր քաղաքը ուղևորվեց Քեթին:

ա) Պրագա,

բ) Ամստերդամ,

գ) Վարշավա,

դ) Բեռլին,

ե) տրված տեղեկատվությունը դա որոշելու համար բավարար չէ:

Նախադասությունների լրացում

Տրված են նախադասություններ, որոնցում բաց են թողնված մի քանի բառեր: Բաց թողնված բառերը նախադասության մեջ նշված են գծիկներով: Մի գծիկը երբեմն մեկ բառ, իսկ երբեմն՝ մի քանի բառ է նշանակում:

Ենթադրական պատասխանների յուրաքանչյուր տարբերակ պարունակում է բառերի խումբ, որի մասերը միմյանցից շեղ (/) գծիկներով են սահմանազատված: Ընտրե՛ք պատասխանի այն տարբերակը, որի յուրաքանչյուր մասը հաջորդաբար տեղադրելով համապատասխան բաց թողնված տեղերում, կստացվի իմաստով արդարացված նախադասություն:

26. Մտածողության լավագույն դպրոցը նրա պատմության ուսումնասիրումն է: ——— , որ նա, ով մտածողության պատմությունը ——— , անձամբ ——— օրիգինալ (ինքնատիպ) և ինքնուրույն մտածել: ——— անվիճելի է, որ ——— մտածողության պատմությունը, նրա փորձերն այս ուղղությամբ ——— .

- ա) Ակնհայտ է, գոյություն չունի այն բանի երաշխիք, / չգիտի / չի կարողանա / Համապատասխանաբար, / ով կգիտենա / շատ ավելի հաջողակ կլինեն
- բ) Համոզված կարող ենք ասել, / չգիտի / չի կարողանա / Համապատասխանաբար, / ով կգիտենա / պարտության կլինեն դատապարտված
- գ) Ակնհայտ է, գոյություն չունի այն բանի երաշխիք / կսովորի / կկարողանա / Բայց / ով չի գիտենա / պարտության կլինեն դատապարտված
- դ) Համոզված կարող ենք ասել /կսովորի / կկարողանա / Բայց նաև այն / ով չի գիտենա / շատ ավելի հաջողակ կլինի

27. Թումաս Նագելի կարծիքով, չղջիկը գիտակցաբար ըմբռնելու ունակություն ունի: Թեև չղջիկների զգացողական համակարգը մեր զգացողականության ———, ճիշտ այդ պատճառով մենք ——— կկարողանանք պատկերացնել, թե ինչպիսին է աշխարհի չղջիկական ընկալումը: Գիտակցության ——— էության պատճառով, ———, օբյեկտիվորեն, գիտական մեթոդներով բացատրել այլ տեսակների գիտակցության բնությունը:

ա) նման է / հեշտությամբ / օբյեկտիվ / անհնար է

բ) նման է / հեշտությամբ / սուբյեկտիվ / հեշտությամբ հնարավոր է

գ) ոչ մի ձևին նման չէ / երբեք / սուբյեկտիվ / անհնար է

դ) ոչ մի ձևին նման չէ / երբեք / սուբյեկտիվ / հեշտությամբ հնարավոր է

28. Ավանդական պատմագրության համաձայն, պատմաբանի գլխավոր աշխատանքային դաշտը պետական արխիվներն էին: — այլ տիպի —: Ժամանակակից դպրոցների ակտիվացման արդյունքում —, նշանակալիորեն — աղբյուրների ըմբռնման նախկին հայեցակարգերը, պատմաբանի հետաքրքրության տիրույթում ընկան —:

- ա) Թեև / աղբյուրները նույնպես ակտիվորեն էին կիրառվում / դրան հակառակ / փոխվեցին / ամեն ինչ, ինչին մարդու ձեռքը դիպել է
- բ) Համապատասխանաբար/ աղբյուրները հազվադեպ էին կիրառվում / դրան հակառակ / փոխվեցին / ամեն ինչ, ինչին մարդու ձեռքը դիպել է
- գ) Թեև / աղբյուրները նույնպես ակտիվորեն էին կիրառվում / նախկին փորձի նկատառումով / չեն փոփոխվել / միայն կոնկրետ պատմական ժամանակաշրջանների պաշտոնական գրառումները:
- դ) Համապատասխանաբար / աղբյուրները չէին կիրառվում / դրան հակառակ / փոխվեցին / կոնկրետ պատմական ժամանակաշրջանների պաշտոնական գրառումները

29. Հասարակական վերահսկողությունը — անհատական ազատությանը: Դա ակնհայտ է այնպիսի գործունեության դեպքերից, ինչպիսին է խաղը, որտեղ խմբի բոլոր անդամները — : Նման իրավիճակում կանոնները ամրապնդում է — — կամքը կամ ցանկությունը, — առաջնիչ վսեմ ձգտումը: Այստեղ վերահսկումը հասարակական բնույթ ունի, — անհատները գործում են ոչ թե հասարակությունից մեկուսացված, այլ իրենք են ստեղծում հասարակություն:

- ա) չի հակադրվում / ստիպված են ենթարկվել ընդհանուր կանոններին / ոչ թե առանձին անձնավորության / այլ ամբողջ խմբի / բայց
- բ) սահմանափակում և հակադրվում է / ստիպված են ենթարկվել ընդհանուր կանոններին / ոչ թե ամբողջ խմբի / այլ առանձին անձնավորության / բայց
- գ) չի հակադրվում / մասնակցում են կամավոր / ոչ թե առանձին անձնավորության / այլ ամբողջ խմբի / իսկ
- դ) սահմանափակում և հակադրվում է / մասնակցում են կամավոր / ոչ թե ամբողջ խմբի / այլ առանձին անձնավորության / իսկ

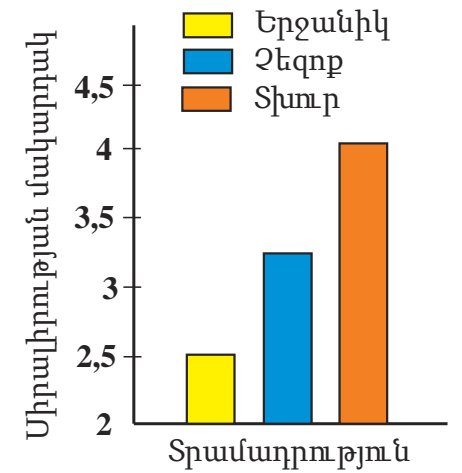
Ընթերցած տեքստի վերախմաստավորում

Ուշադրությամբ ընթերցե՛ք և վերախմաստավորե՛ք տեքստը: Յուրաքանչյուր հարցի ենթադրական պատասխաններից ընտրե՛ք այն տարբերակը, որը արդարացված է տրված տեքստի համաձայն:

Այս կամ այն հարցին պատասխանելու համար հնարավոր է անհրաժեշտ լինի տեքստին վերադառնալ, համապատասխան հատվածը կրկին ընթերցել և նորից անցնել հարցին: Դա կհեշտացնեք ինչպես տեքստի, այնպես էլ յուրաքանչյուր հարցի վերջում տրված համապատասխան նշումների վրա «սեղմելով»:

I Մեր կյանքում էմոցիաները (հուզումները) կատարում են սոցիալական հարաբերությունների կառավարման գործառույթ: Որպես դրական սոցիալական կապակցողներ, դրանք մոտիկացնում են որոշ անձանց իրար հետ, իսկ որպես բացասական սոցիալական գրգռիչներ հեռացնում են որոշ անձանց: Մենք խուսափում ենք այն անձից, ով չափազանց զայրացած է, մենք մոտենում ենք անձնավորությանը, ով ժպիտով և խրախուսիչ հայացքով զգացնել է տալիս, որ պատրաստ է մեզ ընդունելու: Որոշ դեպքերում հնարավոր է բողոքելնք այլ անձի նկատմամբ ուժեղ բացասական էմոցիաները՝ նրա կարգավիճակի կամ իշխանության պատճառով:

II Հետազոտությամբ հաստատվում է, որ զգացած էմոցիաները ուժեղ ազդեցություն ունեն այն բանի վրա, թե ինչպես ենք գործում այս կամ այն սոցիալական իրավիճակում: Փորձաքննություններից մեկի մասնակիցները դիտում էին կարճամետրաժ ֆիլմեր, որոնք նրանց մոտ ուրախ, չեզոք կամ տխուր տրամադրություն էին ստեղծում: Այն բանից հետո, երբ ստեղծվում էր տրամադրություն, փորձաքննություն անցկացնողը յուրաքանչյուր փորձաքննվողի (անձի) հանձնարարում էր ինչ-որ փաստաթուղթ բերել ընթերականից (ասիստենտից), որը կողքի սենյակում էր գտնվում: Փորձաքննություն անցկացնողը գրում էր դիմումներ, որոնք փորձաքննվողները կիրառում էին ընթերականին (ասիստենտին) ուղղված խնդրանք ձևակերպելու համար: Գնահատողները (ովքեր չգիտեին, թե փորձաքննվողը ինչպիսի տրամադրություն ուներ) ամեն մի խնդրանքը գնահատում էին սիրալիիրության համաձայն: Ինչպես նկարի վրա է ցույց տրված, տրամադրությունը մեծ ազդեցություն ուներ սիրալիիրության վրա – տրտմած՝ տխուր փորձաքննվողները ամենասիրալիրներն էին: Նրանք բոլորից ավելի սիրալիր էին ներկայացնում իրենց պահանջները ընթերականին (ասիստենտին):

Անցնել հարցերին. [30](#) [31](#) [32](#) [33](#) [34](#) [35](#) [36](#) [37](#) [38](#) [39](#) [40](#)

III Էմոցիոնալ վիճակը ազդեցություն է գործում նաև մարդու կողմից ուրիշներին օգնություն ցուցաբերելու վարքի վրա: Երբ մարդիկ իրենց լավ են զգում, ապա ավելի սպասելի է, որ նրանք ընդգրկվեն տարբեր այլասեր (ալտրուիստական) վարքում: Բացի դրանից, երբ հետազոտություններից մեկում փորձաքննվողներին զգացնել էին տալիս որոշակի հանցանքում մեղավոր լինելը, նրանք հետագայում օգնություն ցուցաբերելու պատրաստակամություն էին արտահայտում, հավանաբար սեփական մեղքի զգացումը թեթևացնելու համար:

IV Հետազոտությունները ցույց տվեցին, որ Էմոցիոնալ վիճակը կարող է ազդել նաև ճանաչողական գործընթացների՝ հիշողության, տեղեկատվության վերամշակման, հիմնախնդրի կառավարման և ստեղծագործական մտածողության վրա: Փորձաքննություններից մեկում բժիշկներին խնդրեցին հիմնախնդիրը լուծել, ինչը ստեղծագործական մտածողության որոշակի մակարդակ էր պահանջում: Փորձաքննվողները, որոնց մոտ ստեղծեցին հաճելի տրամադրություն, (փորձաքննություն անցկացնողը նրանց քաղցրավենիքով հյուրասիրեց), զգալիորեն ավելի լավ արդյունք ունեին, քան վերահսկման խմբի բժիշկները, այսինքն՝ նրանք, ում քաղցրավենիք չէին առաջարկել: Նման փաստեր կհայտնաբերենք նաև ամենօրյա կյանքը դիտարկելիս: Օրինակ, մենք ավելի արագ և ջանասիրաբար ենք կատարում գործը, երբ լավ տրամադրություն ունենք:

Անցնել հարցերին. [30](#) [31](#) [32](#) [33](#) [34](#) [35](#) [36](#) [37](#) [38](#) [39](#) [40](#)

30. Ստորև թվարկածներից ո՞րն է ամենաճիշտ արտացոլում առաջին պարբերության կառուցվածքը:

- ա) Առաջին նախադասությունում ներկայացված է ընդհանուր դրույթ, որը կոնկրետացված է հաջորդ նախադասությունում, իսկ մնացած նախադասություններում բերված են օրինակներ:
- բ) Առաջին նախադասությունում առաջադրված է հարց, որը վերաբերում է ամբողջ տեքստին: Երկրորդ և երրորդ նախադասություններում բերված են կոնկրետ օրինակներ, իսկ վերջին նախադասությունում տրված է եզրակացությունը:
- գ) Առաջին և երկրորդ նախադասությունները ծանոթացնում են հարցին, որը վերաբերում է տեքստին, իսկ երրորդ և չորրորդ նախադասություններում ներկայացված են այս հարցի կապակցությամբ հետազոտության տվյալները:
- դ) Առաջին և երկրորդ նախադասություններում ներկայացված են դրույթները, երրորդ նախադասությունում բերված են կոնկրետ օրինակներ, իսկ վերջում տրված է եզրակացությունը:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

31. Երկրորդ պարբերությունում նկարագրված հետազոտության արդյունքները ներկայացված են ն՝ տեքստում և՝ գրաֆիկի վրա: Ստորև տրված դրույթներից ո՞րն է նկարագրում դրանց փոխհարաբերությունը ճշգրտորեն:

- ա) Տեքստում ասված է, որ անձնավորության տրամադրությունը ազդեցություն է գործում նրա սիրալիրության վրա, իսկ գրաֆիկորեն ներկայացված տվյալները դա չեն հաստատում:
- բ) Տեքստում ասված է, որ տխուր փորձաքննվողները բոլորից ավելի սիրալիր էին, իսկ գրաֆիկի վրա ներկայացված տվյալները ցույց են տալիս հակառակը:
- գ) Տեքստի համաձայն, մարդու տրամադրությունը ազդեցություն է գործում նրա սիրալիրության վրա՝ տխուր փորձաքննվողները ամենասիրալիրներն էին, գրաֆիկի համաձայն լրացուցիչ տեղեկանում ենք նաև երջանիկ և չեզոք տրամադրված փորձաքննվողների սիրալիրության մասին:
- դ) Տեքստի համաձայն, մարդկանց տրամադրությունը ազդեցություն է գործում նրա սիրալիրության վրա՝ երջանիկ փորձաքննվողները բոլորից ավելի սիրալիր էին, գրաֆիկի տվյալներից լրացուցիչ տեղեկանում ենք նաև չեզոք տրամադրված և տխուր փորձաքննվողների սիրալիրության մասին:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

32. Ստորև թվարկածներից ո՞րի մեջ է ամենաամբողջական ներկայացված երրորդ պարբերությունից բխող եզրակացությունը:

- ա) Դրական էմոցիաները մղում են դեպի ուրիշին օգնություն ցուցաբերելուն, իսկ բացասականը՝ մերժում է նման վարքը,
- բ) մարդու մոտ բացասական էմոցիաների խթանմամբ հնարավոր է բարձրացնել ուրիշին օգնություն ցուցաբերելու պատրաստակամությունը,
- գ) ուրիշներին օգնություն ցուցաբերելու վարքը, հիմնականում դրսևորվում է դրական էմոցիաների ֆոնի վրա, թեև այն բացահայտվում է նաև որպես պատասխան ռեակցիա բացասական էմոցիայի վրա,
- դ) եթե անձին զգացնել են տալիս նրա մեղավոր լինելը, հետագայում նրա կողմից այլասեր (ալտրուիստական) վարքի դրսևորման հավանականությունը նվազում է:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

33. Հոգեբանական տեսություններից մեկի համաձայն, այս կամ այն վարքի դրսևորման հավանականությունը բարձրացնում է որոշակի պարզև ստանալու սպասումը: Թեև անհրաժեշտ է այն բանի նկատառումը, թե որքանով ցանկալի է, նշանակալից է այս պարզևր մարդու համար:

Կարելի է ասել, որ տեքստի վերջին պարբերությունում նկարագրված փորձաքննությունը, որը անցկացրեցին բժիշկների վրա.

- ա) այս տեսությունը հաստատող փաստաթղթեր է մատուցում,
- բ) պիտանի չէ այս տեսության օգտին որպես փաստարկ,
- գ) այս տեսության նոր ուղղությամբ զարգանալու հեռանկար է հայտնվում
- դ) հնարավորություն է տալիս տեսնելու այս տեսության թերությունները:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

34. Էմոցիաների գործառույթներն ուսումնասիրող փորձաքննություններից մեկում փորձաքննվողների մոտ երաժշտության միջոցով ստեղծում էին հաճելի կամ տհաճ տրամադրություն: Այնուհետև նրանց մատուցում էին չեզոք բառեր և խնդրում էին, այս բառերի կապակցությամբ հիշել դեպքեր սեփական կյանքից: Պարզվեց, որ լավ տրամադրություն ունեցող փորձաքննվողների հուշերի 72% -ը դրական հուշեր էին այն ժամանակ, երբ վատ տրամադրություն ունեցողների հուշերի միայն 52 % գնահատվեց որպես դրական:

Տեքստի ո՞ր պարբերությունում ներկայացված տեղեկատվությունը պատկերագարդելու համար կարելի է օգտագործել այս փորձաքննությունը:

- ա) I պարբերության, որովհետև փորձաքննվողների հուշերը կապված էին սոցիալական հարաբերությունների հետ,
- բ) II պարբերության, որովհետև այս պարբերությունում նույնպես փորձաքննության միջոցով, այսինքն՝ արհեստականորեն մարդկանց մոտ առաջացնում են էմոցիաներ,
- գ) III պարբերության, որովհետև փորձաքննվողների դրական հուշերը, հիմնականում կապված էին ուրիշներին օգնություն ցուցաբերելու վարքի հետ,
- դ) IV պարբերության, որովհետև այս պարբերությունում բերված փորձաքննությունը նույնպես հաստատում է ճանաչողական գործընթացների վրա էմոցիաների ազդեցությունը:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

35. Տեքստի հեղինակի նպատակն է.

- ա) Փորձաքննական հետազոտության տվյալների հիման վրա ցույց տալ, որ էմոցիաները ազդեցություն են գործում անձի տարբեր տեսակի ակտիվության վրա,
- բ) հետազոտությունների տվյալների հիման վրա համեմատել անձի վարքի վրա դրական և բացասական էմոցիաների ազդեցության արդյունքները,
- գ) ներկայացնել էմոցիաների գործառույթները հետազոտող փորձաքննությունների արդյունքների մանրամասն վերլուծությունը,
- դ) ցույց տալ անձի վարքի վրա էմոցիաների ազդեցության ավելի խորը և հիմնարար հետազոտության անհրաժեշտությունը:

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

Համանուններ

Համանունների տեսակի ստորև տրված առաջադրանքներում կիրառված բառերից մի քանիսը հանդիպում են տեքստում (նման դեպքում բառի կողքին նշված է համապատասխան պարբերությունը): Ուշադրությամբ ընթերցե՛ք, ինչ է պահանջվում յուրաքանչյուր առաջադրանքում և դրանից հետո միայն ընտրեք արդարացված պատասխանը: Առաջադրանքը ճիշտ կատարելու գործում կարող է օգնել տեքստը:

36. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև այնպիսի առնչություն է, ինչպիսին՝
փորձարնություն անցկացնող : փորձարնվող գույգում է:

- ա) հետախույզ : գաղտնի դիտորդ
- բ) հետազոտող : հետազոտության օբյեկտ
- գ) դեսանտ : խնդիրը կատարող
- դ) լաբորանտ : կրտսեր ասիստենտ (ընթերական)
- ե) ընդդիմախոս : վեճի մասնակից

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

37. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև այնպիսի առնչություն է, ինչպիսին՝ գործառույթ : նշանակություն գույգում է՝

ա) գաղափար : ստեղծագործություն

բ) ռեակցիա : նախապայման

գ) գործընթաց : զարգացում

դ) կողմնացույց : ուղղություն

ե) վավերագիր : փաստաթուղթ

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

38. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև այնպիսի առնչություն է, ինչպիսին՝ մեղադրյալ : հանցանք գույգում է:

ա) ստեղծարար : ստեղծագործություն

բ) գրող : նամակ

գ) գայթակղիչ : սխալ

դ) դեղագործ : դեղատուն

ե) գեներալ : գեներալիտետ

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

39. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև այնպիսի առնչություն է, ինչպիսին՝
սիրալիրություն : դաստիարակված գույգում է:

ա) չար : խիստ

բ) ծուլություն : չարաճճի

գ) ցինիկություն : կատակասեր

դ) ջանասիրություն : ժրաջան

ե) անփութություն : դիտարկված

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

40. Ստորև թվարկածներից ո՞ր գույգի բառերի միջև այնպիսի առնչություն է, ինչպիսին՝ **Ֆիլմ : վավերագրական** գույգում է:

- ա) օրհներգ : տոնական
- բ) բնանկար : հետաքրքիր
- գ) սիմֆոնիա : ներդաշնակ
- դ) վեպ : արկածային
- ե) մյուզիկլ : երաժշտական

[Վերադարձ տեքստի I էջին](#)

[Վերադարձ տեքստի II էջին](#)

Մաթեմատիկական բաժին

[Տեսնել բանաձևերը](#)

[41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#)

Թեստի մաթեմատիկական բաժնի վրա աշխատելիս, նկատի ունեցեք՝

- գծագրերը, որոնք կցվում են որոշ առաջադրանքներին, չեն կատարվել առաջադրանքների պայմանում նշված չափերի ճիշտ պահպանությամբ: Այդ պատճառով հատվածների երկարության կամ այլ մեծությունների մասին որոշում ընդունելիս՝ մի հենվե՛ք գծագրերի չափերին: Ուշադրությունը կենտրոնացրե՛ք առաջադրանքի պայմանների վրա:
- Եթե գծագրում տրված ուղիղ գծի մասին խնդրի պայմանում լրացուցիչ ոչինչ չի ասվում, այդ դեպքում պետք է համարեք, որ այդ ուղիղ գիծը - ուղիղ է կամ նրա մասը:
- Թեստում կիրառվել է թվերի գրության միայն տասական դիրքային համակարգը:

Ստորև տրված են մաթեմատիկական նշանակումները և բանաձևեր, որոնք անհրաժեշտության դեպքում կարող եք կիրառել առաջադրանքները կատարելիս:

1. Զրոն ոչ դրական է և ոչ էլ բացասական,

1 պարզ թիվ չէ

2. Տոկոս՝ a թվի $k\%$ կազմում է $a \cdot \frac{k}{100}$,

3. Աստիճան՝ $a^n = a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a$ (n - անգամ)

$$a^n \cdot a^m = a^{n+m}$$

$$a^n : a^m = a^{n-m}$$

$$(a^n)^m = a^{n \cdot m}$$

4. Համեմատականություն՝ եթե $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$, ապա $ad = bc$:

5. Արագություն՝

$$\text{ԱՐԱԳՈՒԹՅՈՒՆ} = \frac{\text{ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ}}{\text{ԺԱՄԱՆԱԿ}}$$

6. Միջին թվաբանական՝

$$\text{Միջին թվաբանական՝} = \frac{\text{ՏԿՅԱԼՆԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐ}}{\text{ՏԿՅԱԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ}}$$

7. Հավանականություն՝ երևույթի հավանականությունը հավասար է այս երևույթին նպաստող տարրական երևույթների քանակի հարաբերությանը հավասարապես սպասելի տարրական երևույթների ընդհանուր քանակին:

Եթե խնդրի պայմանում հակառակ ոչինչ չի ասվում, միշտ ենթադրվում է, որ բոլոր տարրական երևույթները հավասարապես սպասելի են:

8. Կրճատված բազմապատկման բանաձևեր՝

$$(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

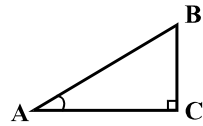
$$(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

$$(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$$

[Տեսնել բանաձևերը](#)

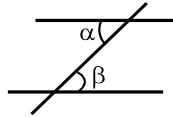
9. Գծագրում անկյունը կարող է նշված լինել անկյան կողմերի միջև դրված փոքր աղեղով, իսկ ուղիղ անկյունը՝ փոքրիկ քառակուսով

$\angle A$ գրությունը նշանակում է A անկյան մեծություն:

10. Զուգահեռ ուղիղներ՝

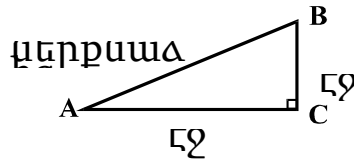
• Երկու զուգահեռ ուղիղներ երրորդ ուղղով հատելիս, ներքին խաչադիր անկյունները հավասար են՝ $\alpha = \beta$:

11. Եռանկյուն՝

• Եռանկյան անկյունների մեծության գումարը հավասար է 180° -ի,

Պյութագորասի թեորեմ՝ ուղղանկյուն եռանկյան ներքնաձիգի երկարության քառակուսին հավասար է էջերի երկարության քառակուսու գումարին՝ $|AB|^2 = |AC|^2 + |BC|^2$ (դիտել՝ գծագիրը):

• Եռանկյան մակերեսը հավասար է եռանկյան կողմի երկարության և այս կողմի համապատասխան բարձրության արտադրյալի կեսին $S = \frac{ah}{2}$:

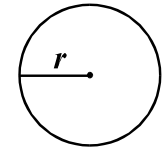
12. Քառակուսի՝

• Քառակուսու անկյունների մեծության գումարն է 360° :
 • Ուղղանկյան մակերեսը հավասար է նրա երկարության և լայնության արտադրյալին $S = ab$:

• Զուգահեռագծի մակերեսը հավասար է նրա կողմի երկարության և այս կողմի համապատասխան բարձրության արտադրյալին՝ $S = ah$:

13. Շրջան, շրջանագիծ

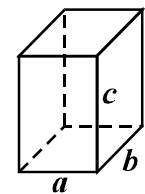
Շրջանագծի երկարությունը L նրա շառավիղի համաձայն հաշվվում է բանաձևով՝ $L = 2\pi r$:
 Թիվ π հարյուրերորդական ճշտությամբ հավասար է 3,14-ի

• r շառավիղով շրջանի մակերեսը հաշվվում է $S = \pi r^2$ բանաձևով:

14. Ուղղանկյուն զուգահեռանիստ

• Ուղղանկյուն զուգահեռանիստի ծավալը հավասար է նրա երկարության, լայնության և բարձրության արտադրյալին՝ $V = abc$,
 խորանարդի դեպքում՝ $a = b = c$:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

Քանակական համեմատություն

41. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
24-ի և 16-ի մեծագույն ընդհանուր բաժանարար	56-ի և 40-ի մեծագույն ընդհանուր բաժանարար

- ա) *A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,*
- բ) *B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,*
- գ) *A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,*
- դ) *տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:*

[Տեսնել քանաձևերը](#)

42. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
$a = -2, b = 4$	
$(3a - 4) : b$	$3a - 4 : b$

- ա) A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,
 բ) B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,
 գ) A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,
 դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

43. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
A կետը գտնվում է շրջանագծի վրա, որի տրամագծի երկարությունը 12 սմ է, իսկ B կետը այս շրջանագծի կենտրոնից հեռացած է 1 սմ-ով:	
AB հատվածի երկարությունը	8 սմ

- ա) A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,
բ) B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,
գ) A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,
դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

44. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
Թվերի թվանշանային գրառումներում որոշ թվանշան ծածկված է քառակուսով (մեկ թվանշան՝ մեկ քառակուսով):	
6■9 – 2■1	438

- ա) A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,
 բ) B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,
 գ) A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,
 դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

45. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
Դաթոյի ամենօրյա եկամուտը 35-40 լարի է: Նա ամեն օր ծախսում է 16-18 լարի է, իսկ մնացած գումարը հավաքում է:	
Դաթոյի կողմից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում հավաքած գումարը	65 լարի

- ա) *A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,*
- բ) *B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,*
- գ) *A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,*
- դ) *տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:*

46. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
<i>ABCD</i> քառանկյան <i>BD</i> անկյունագծի երկարությունը հավասար է 4 սմ-ի:	
<i>ABCD</i> քառանկյան պարագիծը	8 սմ

- ա) *A* սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է *B* սյունակի վանդակում տրված քանակից,
- բ) *B* սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է *A* սյունակի վանդակում տրված քանակից,
- գ) *A* սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է *B* սյունակի վանդակում տրված քանակին,
- դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

Խնդիրներ

47. Երեք միլիոնի n° թերորդական մասն է վեց հարյուր հազարը:

ա) $\frac{1}{2}$

բ) $\frac{1}{3}$

գ) $\frac{1}{4}$

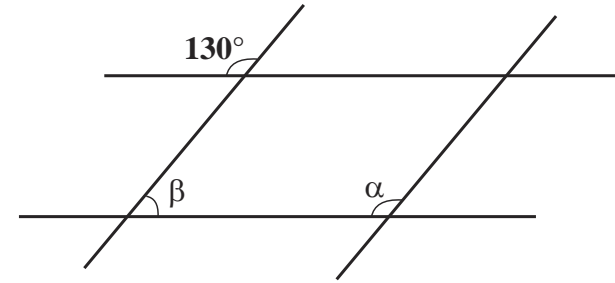
դ) $\frac{1}{5}$

ե) $\frac{1}{6}$

[Տեսնել բանաձևերը](#)

48. Երկու զուգահեռ ուղիղների ուրիշ երկու զուգահեռ ուղիղների փոխհատմամբ ստացված անկյուններից մեկի մեծությունն է 130° , երկրորդինը՝ α , երրորդինը՝ β (դիտե՛ք գծագիրը):
Ինչի՞ է հավասար $\frac{\alpha}{2} - \beta$:

- ա) 10° -ի,
- բ) 15° -ի,
- գ) 20° -ի,
- դ) 25° -ի,
- ե) 30° -ի:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

49. Եթե $x^2 = 10y$ և $2y = 5$, ապա $x^2 - 4y =$

ա) 5

բ) 10

գ) 12

դ) 15

ե) 20

[Տեսնել բանաձևերը](#)

[41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#)

50. Դատարկ տուփի մեջ դրեցին 10 կապույտ և 20 սև գնդիկ: Քանի՞ կապույտ գնդիկ պետք է հանեն տուփից, որպեսզի դրանում մնացած կապույտ գնդիկների քանակը հայտնվի տուփի մեջ մնացած գնդիկների ընդհանուր քանակի 20%-ին հավասար:

ա) 1

բ) 2

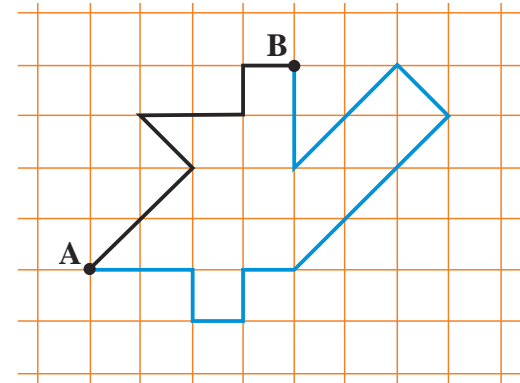
գ) 3

դ) 4

ե) 5

[Տեսնել բանաձևերը](#)

51. Ցանցի վրա, որի յուրաքանչյուր վանդակը քառակուսի է, նշված են A և B կետեր: Այս կետերը միմյանց հետ միացած են երկու բեկյալներով, որոնց զագաթները համընկնում են ցանցի հանգույցներին (դիտեք՝ զձագիբը): A և B կետերը միացնող կարճ բեկյալի երկարությունը 120 մ է: Քանի՞ մետր է այս կետերը միացնող երկար բեկյալի երկարությունը:

- ա) 200
- բ) 220
- գ) 240
- դ) 260
- ե) 280

[Տեսնել բանաձևերը](#)

52. a և b այնպիսի թվեր են, որ $a > 0$, $b < 0$: Ստորև թվարկած անհավասարումներից ո՞րը կարող է լինել արդարացված:

ա) $a^2 < b^2$

բ) $\frac{a}{b} > 1$

գ) $a - b < -1$

դ) $a^2 b > 0$

ե) $b - a > 1$

[Տեսնել բանաձևերը](#)

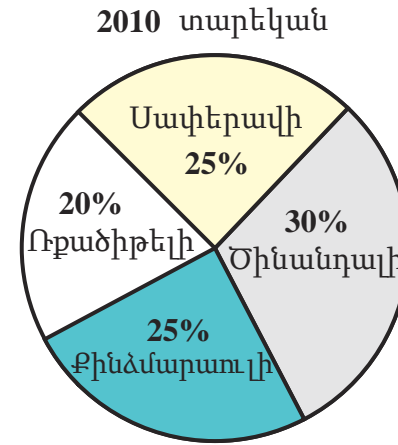
Տվյալների վերլուծություն

Ստորև ներկայացված են տվյալներ դիագրամի տեսքով: Հաջորդ երեք հարցերին պատասխանե՛ք այս դիագրամի համաձայն:

Այս կամ այն հարցին ծանոթանալուց հետո դրան պատասխանելու համար հնարավոր է հարկ լինի վերադառնալ դիագրամին, համապատասխան տվյալը որոնել և կրկին անցնել հարցին: Այդ գործողությունը կհեշտանա ինչպես դիագրամի, այնպես էլ յուրաքանչյուր հարցի վերջում տրված համապատասխան նշաններին «սեղմելով»:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

Շրջանային դիագրամի վրա տրված է, 2010 թվականին պահեստարանում եղած գինու շշերի ընդհանուր քանակի քանի տոկոսն էր կազմում Ռքածիթելի, Սափերավի, Ծինանդալի և Քինձմարաուլի մակնիշի գինու շշերի քանակը: Իսկ աղյուսակում տրված է 2009 և 2010 թվականներին այս պահեստանոցում եղած գինու շշերից որքանն էր Սափերավի և Ծինանդալի մակնիշի և ինչ տեսակի էին այս գինիները (չոր, կիսաքաղցր թե՛ այլ):

	Չոր		Կիսաքաղցր		Այլ տեսակի	
	Սափերավի	Ծինանդալի	Սափերավի	Ծինանդալի	Սափերավի	Ծինանդալի
2009 թ.	2400	2000	800	1000	1000	1500
2010 թ.	2800	2500	1000	1500	1200	2000

Ըստ դիագրամի պատասխանե՛ք հետևյալ 3 հարցին.

Անցում հարցերին [53](#) [54](#) [55](#)

[Տեսնել քանաձևերը](#)

53. Քանի՞ անգամ էր գերազանցում պահեստանոցում 2010 թվականին եղած Ծինանդալի մականիշի գինու շշերի քանակը Ռքաճիթելի մականիշի գինու շշերի քանակին:

- ա) 1,5-անգամ,
- բ) 2-անգամ,
- գ) 2,5-անգամ,
- դ) 3-անգամ,
- ե) 3,5-անգամ:

[Տեսնել դիագրամը](#)

[Տեսնել քանաձևերը](#)

54. Քանի՞ տոկոսով ավելացավ պահեստանոցում Սափերավի մակնիշի կիսաքաղցր գինու շշերի քանակը 2010 թվականին՝ 2009 թվականի համեմատությամբ:

- ա) 20%-ով,
- բ) 25%-ով,
- գ) 30%-ով,
- դ) 35%-ով,
- ե) 40%-ով:

[Տեսնել դիագրամը](#)

[Տեսնել քանաձևերը](#)

55. Քինձմարաուլի մակնիշի ընդամենը քանի՞ գինու շիշ էր պահեստանոցում 2010 թվականին:

ա) 3500

բ) 4000

գ) 4500

դ) 5000

ե) 5500

[Տեսնել դիագրամը](#)

[Տեսնել բանաձևերը](#)

[41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#)

Խնդիրներ

56. Գարնան ամիսներից մարտը և մայիսը բաղկացած են 31 օրուգիշերից, իսկ ապրիլը՝ 30 օրուգիշերից: Քաղաքում ֆուտբոլային մրցախաղերը այս տարի գարնանը տեղի են ունենում միայն կիրակի օրերին: Մրցախաղերից մեկը այս տարի տեղի ունեցավ մայիսի 15-ին: Թվարկածներից էլի ե՞րբ կարող էր ֆուտբոլային մրցախաղ տեղի ունեցած լինել այս տարի այս քաղաքում:

- ա) Ապրիլի 17-ին,
- բ) ապրիլի 19-ին,
- գ) ապրիլի 21-ին,
- դ) ապրիլի 23-ին,
- ե) ապրիլի 25-ին:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

57. Նիկան 12 զույգ ձեռնոց ուներ: Արշավի ժամանակ նա 7 հատ ձեռնոց կորցրեց: Առավելագույնը քանի՞ զույգ ձեռնոց կարող էր մնալ Նիկային:

ա) 5

բ) 6

գ) 7

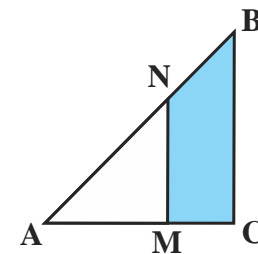
դ) 8

ե) 9

[Տեսնել քանաձևերը](#)

[41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#)

58. ABC հավասարասրուն ուղղանկյուն եռանկյան յուրաքանչյուր էջի երկարությունը 10 սմ է: BC էջին զուգահեռ ուղիղը եռանկյան կողմերը հատում է M և N կետերում: MN հատվածի երկարությունը 6 սմ է: Ինչի՞ է հավասար $MNBC$ քառանկյան մակերեսը:

ա) 30 սմ²-ի,

բ) 32 սմ²-ի,

գ) 36 սմ²-ի,

դ) 40 սմ²-ի,

ե) 64 սմ²-ի:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

59. m և n կենտ բնական թվեր են: Թվարկածներից n° ր հավասարությունը չի կարող արդարացված լինել:

I. $m + n = 79$;

II. $m - n = 54$;

III. $m : n = 12$.

ա) Միայն I,

բ) միայն II,

գ) միայն I և II,

դ) միայն II և III,

ե) միայն I և III:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

60. Համալսարանի 5 ուսանողի միջին տարիքը հավասար է x -ի: Ինչի՞ օ էր հավասար այս ուսանողների տարիքների գումարը 4 տարի առաջ:

ա) x

բ) $x - 10$

գ) $4x - 9$

դ) $5x - 4$

ե) $5x - 20$

[Տեսնել բանաձևերը](#)

Քանակական համեմատություն

61. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
Նիկան մատիտ, ջնջոց, քանոն և կարկին գնեց: Մատիտը և ջնջոցը միասին արժեր 65 թեթրի, իսկ մատիտը և քանոնը՝ 75 թեթրի:	
Ջնջոցի և կարկինի ընդհանուր արժեքն է	Քանոնի և կարկինի ընդհանուր արժեքն է

- ա) A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,
- բ) B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,
- գ) A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,
- դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

62. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
$a + 2b < 8, a > 4$	
b	2

- ա) A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,
բ) B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,
գ) A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,
դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

63. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
Ուղղանկյուն եռանկյան էջերի երկարությունը հավասար է սուրանկյուն եռանկյան երկու կողմերի երկարությանը:	
Ուղղանկյուն եռանկյան մակերեսը	Սուրանկյուն եռանկյան մակերեսը

- ա) A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,
 բ) B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,
 գ) A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,
 դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

64. Համեմատեք A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
Դասարանում, որտեղ աղջիկների թվաքանակը հավասար է աշակերտների ընդհանուր թվաքանակի 40%-ին, երաժշտություն սիրում են աղջիկների 30%-ը և տղաների 20%-ը:	
Դասարանում երաժշտություն սիրող աղջիկների թվաքանակը	Դասարանում երաժշտություն սիրող տղաների թվաքանակը

- ա) *A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,*
 բ) *B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,*
 գ) *A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,*
 դ) *տրված տեղեկատվությունը քավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:*

[Տեսնել քանաձևերը](#)

65. Համեմատե՛ք միմյանց A և B սյունակների վանդակներում տրված քանակները:

A	B
Հինգ բնական թվի արտադրյալը հավասար է 6-ի:	
Այդ թվերի գումարը	9

- ա) A սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է B սյունակի վանդակում տրված քանակից,
բ) B սյունակի վանդակում տրված քանակը ավելի է A սյունակի վանդակում տրված քանակից,
գ) A սյունակի վանդակում տրված քանակը հավասար է B սյունակի վանդակում տրված քանակին,
դ) տրված տեղեկատվությունը բավարար չէ որոշելու համար, թե որ քանակն է ավելի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

Խնդիրներ

66. Ցանկացած a թվի համար a^* -ով նշված է թիվ, որը ստացվում է հետևյալ սխեմայի համաձայն.

Թվարկածներից որի^օն կարող է հավասար լինել a , եթե $a^* = 8$:

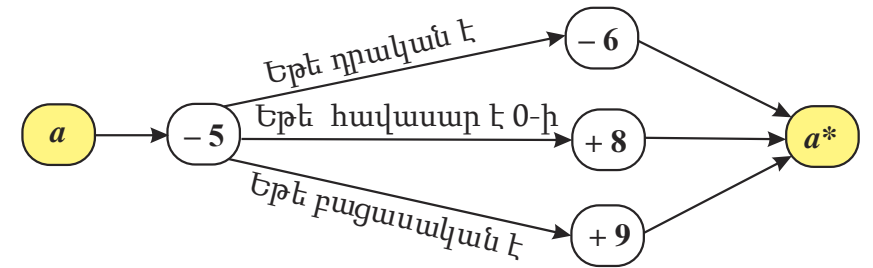
ա) 0-ի,

բ) 2-ի,

գ) 4-ի,

դ) 6-ի,

ե) 8-ի:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

67. x հավասար է բնական թվի քառակուսուն: Թվարկածներից ո՞րը հավասար չէ ոչ մի բնական թվի քառակուսուն:

ա) $9x$

բ) $12x$

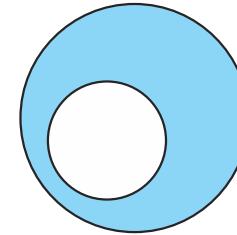
գ) $16x$

դ) x^2

ե) x^3

[Տեսնել բանաձևերը](#)

68. Շրջանագիծը, որի շառավիղի երկարությունն է 2 սմ, գտնվում է այն շրջանագծի ներսում, որի շառավիղի երկարությունը 4 սմ է: Քանի՞ անգամ ավելի է այս շրջանագծերով սահմանագծված մագսված պատկերի մակերեսը փոքր շրջանագծով սահմանագծված շրջանի մակերեսից:

- ա) 2-անգամ,
- բ) 3-անգամ,
- գ) 4-անգամ,
- դ) 5-անգամ,
- ե) 6-անգամ:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

69. Նիկան պետք է անցներ 20 կմ տարածություն: Նա x կմ անցավ հեծանվով, մնացածը՝ ոտքով: Նիկան հեծանվով տեղաշարժվում էր 12 կմ/ժամ արագությամբ, իսկ ոտքով՝ 5 կմ/ժամ արագությամբ: Ստորև թվարկածներից ո՞ր արտահայտությունն է ցույց տալիս, թե քանի՞ ժամ անհրաժեշտ եղավ Նիկային այս տարածությունն անցնելու համար:

ա) $12x + 5(20 - x)$

բ) $12x - 5(20 - x)$

գ) $\frac{x}{12} - \frac{20-x}{5}$

դ) $\frac{x}{12} + \frac{20-x}{5}$

ե) $\frac{x+20}{12+5}$

[Տեսնել բանաձևերը](#)

70. Ուղղանկյուն կոորդինատային հարթության վրա տրված ABC հավասարասրուն եռանկյան AB հիմքը x -առանցքին զուգահեռ է: A գագաթի կոորդինատներն են $(2; 3)$, իսկ C գագաթինը՝ $(3; 8)$: Ինչի՞ է հավասար այս եռանկյան հիմքին տարված բարձրության հարաբերությունը հիմքի երկարությանը:

ա) 1,5-ի,

բ) 2-ի,

գ) 2,5-ի,

դ) 3-ի,

ե) 3,5-ի:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

Տվյալների բավարարում

71. x և y թվեր են:

Տրված է երկու պայման.

I. $x + y = 15$.

II. $x - y = 3$.

Պարզելու համար, թե ինչի^օ է հավասար $3x + 4y$.

ա) I պայմանը բավարար է, իսկ II-ը՝ ոչ,

բ) II պայմանը բավարար է, իսկ I-ը՝ ոչ,

գ) I և II պայմանները միասին բավարար են, առանձին-առանձին ոչ մեկը բավարար չէ,

դ) առանձին-առանձին բավարար է ինչպես I, այնպես էլ II պայմանը,

ե) տրված պայմաններն անգամ միասին վերցված բավարար չեն:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

72. Թվային առանցքի վրա A կետը գտնվում է B և C կետերի միջև:

Տրված է երկու պայման.

I. B կետի կոորդինատը բացասական է:

II. C կետի կոորդինատը դրական է:

Պարզելու համար դրական է, թե՞ ոչ A կետի կոորդինատը.

ա) I պայմանը բավարար է, իսկ II-ը՝ ոչ,

բ) II պայմանը բավարար է, իսկ I-ը՝ ոչ,

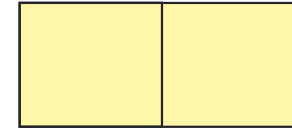
գ) I և II պայմանները միասին բավարար են, առանձին-առանձին ոչ մեկը բավարար չէ,

դ) առանձին-առանձին բավարար է ինչպես I, այնպես էլ II պայմանը,

ե) տրված պայմաններն անգամ միասին վերցված բավարար չեն:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

73. Ուղղանկյունը, որի մակերեսն է 24 սմ^2 , բաժանված է երկու ուղղանկյունների:
Տրված է երկու պայման.

I. բաժանման արդյունքում ստացված ուղղանկյունների պարագծերը միմյանց հավասար են:

II. բաժանման արդյունքում ստացված ուղղանկյունների մակերեսները միմյանց հավասար են:

Պարզելու համար, թե ինչի^օ է հավասար բաժանման արդյունքում ստացավ յուրաքանչյուր ուղղանկյան մակերեսը.

ա) I պայմանը բավարար է, իսկ II-ը՝ ոչ,

բ) II պայմանը բավարար է, իսկ I-ը՝ ոչ,

գ) I և II պայմանները միասին բավարար են, առանձին-առանձին ոչ մեկը բավարար չէ,

դ) առանձին-առանձին բավարար է ինչպես I, այնպես էլ II պայմանը,

ե) տրված պայմաններն անգամ միասին վերցված բավարար չեն:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

74. Դպրոցի համար գնեցին միայն ֆուտբոլի և բասկետբոլի գնդակներ: Ֆուտբոլի գնդակների քանակը 2-անգամ ավելի էր բասկետբոլի գնդակների քանակից:

Տրված է երկու պայման.

I. ձեռք բերած գնդակների ընդհանուր քանակը հավասար էր 18-ի:

II. ձեռք բերած գնդակների ընդհանուր քանակը 3-անգամ ավելի էր բասկետբոլի գնդակների քանակից:

Պարզելու համար, թե ձեռք բերած գնդակներից քանիսն էր ֆուտբոլի.

ա) I պայմանը բավարար է, իսկ II-ը՝ ոչ,

բ) II պայմանը բավարար է, իսկ I-ը՝ ոչ,

գ) I և II պայմանները միասին բավարար են, առանձին-առանձին ոչ մեկը բավարար չէ,

դ) առանձին-առանձին բավարար է ինչպես I, այնպես էլ II պայմանը,

ե) տրված պայմաններն անգամ միասին վերցված բավարար չեն:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

75. Մրցախաղը հաղթելու դեպքում ֆուտբոլային թիմը ստանում է 3 միավոր, ոչ-ոքի ավարտելու դեպքում՝ 1 միավոր, իսկ պարտության դեպքում՝ 0 միավոր: Ֆուտբոլային թիմը անցկացրեց մի քանի մրցախաղ, անցկացրեց ընդամենը 2 գոլ, իսկ սեփական դարպասում ընդունեց 1 գոլ:

Տրված է երկու պայման.

I. ֆուտբոլային թիմը հավաքեց ընդամենը 6 միավոր:

II. ֆուտբոլային թիմը ոչ մի մրցախաղում չի պարտվել:

Պարզելու համար, թե ընդամենը քանի մրցախաղ անցկացրեց թիմը.

ա) I պայմանը բավարար է, իսկ II-ը՝ ոչ,

բ) II պայմանը բավարար է, իսկ I-ը՝ ոչ,

գ) I և II պայմանները միասին բավարար են, առանձին-առանձին ոչ մեկը բավարար չէ,

դ) առանձին-առանձին բավարար է ինչպես I, այնպես էլ II պայմանը,

ե) տրված պայմաններն անգամ միասին վերցված բավարար չեն:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

Խնդիրներ

76. Բնական թվերից կազմված հաջորդականության յուրաքանչյուր կենտ անդամի հաջորդ անդամը նախորդ անդամից ավելի է 7-ով, իսկ զույգ անդամի հաջորդ անդամը նախորդ անդամից 2-անգամ պակաս է: Ինչի^օ է հավասար հաջորդականության երկրորդ անդամը, եթե առաջին անդամը կենտ է և հավասար է երրորդ անդամին:

ա) 10-ի,

բ) 11-ի,

գ) 12-ի,

դ) 13-ի,

ե) 14-ի:

[Տեսնել քանաձևերը](#)

77. Քանի՞ կող ունի բուրգը, որն ունի 14 նիստ:

ա) 24

բ) 25

գ) 26

դ) 27

ե) 28

[Տեսնել բանաձևերը](#)

[41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#)

78. Ավտոբուսում, որում առավելագույնը տեղավորվում է 48 ուղևոր, ուղևորների մեկ հինգերորդը տղամարդ է, մեկ իններորդը՝ երեխաներ են, իսկ մնացածը՝ կանայք: Ուղևորներից քանի՞սն է կին:

ա) 27

բ) 28

գ) 29

դ) 30

ե) 31

[Տեսնել քանաձևերը](#)

[41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#)

79. Ավտոկայարանից ավտոբուսը դուրս եկավ ժամը 10.00-ին, իսկ միկրոավտոբուսը նույն ուղղությամբ՝ ժամը 10.30 -ին: Երկուսն էլ առանց խաթարումների ընթանում էին հավասարաչափ արագությամբ: Ավտոբուսի արագությունը հավասար էր 60 կմ/ժամ, իսկ միկրոավտոբուսինը՝ 80 կմ/ժամ: Քանի՞ կիլոմետր անցնելուց հետո միկրոավտոբուսը կանցնի ավտոբուսից:

- ա) 70 կմ,
- բ) 90 կմ,
- գ) 120 կմ,
- դ) 140 կմ,
- ե) 150 կմ:

[Տեսնել բանաձևերը](#)

80. Տուփի մեջ գցված են մուգ և բաց գույնի գնդիկներ: Մուգ գույնի գնդիկների քանակը երեք անգամ ավելի է բաց գույնի գնդիկների քանակից: Մուգ գույնի գնդիկների մեկ վեցերորդը կապույտ է: Ինչի՞ է հավասար այն հավանականությունը, որ տուփից պատահականորեն վերցրած գնդիկը կլինի մուգ կապույտ գույնի:

ա) $\frac{1}{8}$ -ի,

բ) $\frac{1}{6}$ -ի,

գ) $\frac{1}{5}$ -ի,

դ) $\frac{1}{4}$ -ի,

ե) $\frac{1}{3}$ -ի:

[Տեսնել բանաձևերը](#)